

Hässleholm 2023-09-11

Remissvar

Eolus Vind AB inkommer med följande svar på remiss (KN2023/03016) avseende betänkandet Värdet av vinden - Kompensation, incitament och planering för hållbar fortsatt utbyggnad av vindkraften (SOU 2023:18)

Vi vill inledningsvis tacka utredaren Ulrika Liljeberg och utredningssekreterarna Mattias Schain och Katarina Forsbacka för en väl genomförd utredning. Vi vill även lyfta fram deras transparens, involveringen av bransch och andra intressenter under utredningens gång. Vi har fått möjlighet att komma med kommentarer och synpunkter under utredningens gång, vilket varit väldigt uppskattat från vår sida.

Vi har noga analyserat innehållet i betänkandet, utvärderat de förslag som lämnas och väljer att inkomma med följande kommentarer och synpunkter:

1. De senaste åren har andelen vindkraftsparker där kommuner avstyrker fortsatt prövning ökat kraftigt. Det i kombination med att Sverige står inför en mycket stor utmaning i och med elektrifieringen av samhället gör att det är ytterst angeläget att en fungerande incitamentsstruktur kommer på plats i närtid. Strukturen bör innehålla ersättning både till kommuner såväl som till närboende och lokalsamhälle. Det är också av stor nytta att systemet är hållbart över tid för att skapa förutsägbarhet för både vindkraftsprojektörer såväl som kommuner och närboende.
2. Vi delar slutsatsen om att tillräckliga incitament för tillstyrkan av land- och havsbaserad vindkraft hos kommunerna inte har uppnåtts och att ytterligare beredning av frågan behövs utanför denna utrednings ramar. Vi menar fortsatt att en överföring av fastighetsskatten för vindkraft från stat till kommun är det effektivaste sättet att uppnå detta och bör därför skyndsamt beredas vidare av Regeringskansliet.
3. Vi är i stort positiva till förslagen om intäktsdelning till närboende. Det är avgörande att Skatteverket ansvarar för administrationen och att intäkten blir skattefri så som föreslagits. Det föreslagna maximala beloppet som ska betalas i intäktsdelning kan utvärderas ytterligare för att skapa rimliga förutsättningar för olika typer av bebyggelse i olika elprisområden. Förslaget om intäktsdelning driver visserligen projekteringen bort från bebyggelse och påverkan, men samtidigt även bort från områden där elproduktionen behövs som mest. Två procent av intäkten är en betydande kostnadsbörda och vid vidare beredning bör en lägre nivå övervägas. Maximalt avstånd för att tillgodogöra sig intäkt från vindparken bör vara 8 x totalhöjden vilket bättre speglar det avstånd till bebyggelse som anses vara acceptabelt under tillståndsprocessen med hänsyn till buller.
4. Vi är positivt inställda till att utredningen föreslår en struktur och nivå för ersättning till lokalsamhället. Vi har dock svårt att se att detta förslag ensamt skulle få någon större påverkan på beslutet om tillstyrkan jämfört med dagens "inofficiella" system där projektören frivilligt gör en överenskommelse med bygden. Det är därför helt avgörande att även andra incitament till

kommun och närboende blir verklighet. Vi har också svårt att se varför nivån skall vara variabel och inte förutbestämd, även om ett tak för ersättningen föreslås.

5. Utredningens samlade förslag innebär en fördyring som motverkar, i stället för främjar, investeringsviljan. En sådan utveckling ligger inte i näringslivets, kommunernas, statens eller vindkraftsbranschens intresse. Den gigantiska utmaningen att se till att Sverige får 300+ TWh elproduktion till 2040 till rimliga kostnader för företag och hushåll kräver snarare att det blir enklare, mindre tidkrävande och mindre kostsamt att skapa ny elproduktion än tvärtom. I jämförelser med andra länder måste även nivåer för markarrende och ersättning till samebyar inkluderas. Även övriga faktorer så som till exempel kostnad för tillståndsprocesser måste beaktas för att ge en rättvisande bild.
6. Vi stödjer inte införandet av obligatorisk rätt för fastighetsägare intill vindkraftparker att bli inlösta. Detta riskerar att skapa en stor förhandlingsbörda för projektörerna och ge upphov till orimliga förväntningar. Problematiken hanteras dessutom delvis av intäktsdelningsförslaget. Förslaget bör, av ovan nämnda skäl, inte beredas vidare.
7. Vi stöder samtliga förslag om planering och övriga insatser för att främja utbyggnaden av elproduktion. I synnerhet är förslaget om en mer strukturerad och samordnad energiplanering mycket välkommet. När det gäller den kommunala planeringen är tidsaspekten avgörande – det vore förödande om utbyggnaden av elproduktion "sätts på vänt" i flera år tills kommunerna är klara med sina planer, vilket vi ser som en stor risk.

Vänliga hälsningar,

Per Witalisson

CEO

per.witalisson@eolusvind.com

Tel: +46 702 651 615

Emil Nordström

Head of Origination

emil.nordstrom@eolusvind.com

Tel: +46 706 924 228